

مدیریت ورزشی - پاییز ۱۳۹۱
شماره ۱۴ - ص ص : ۱۵۹ - ۱۳۹
تاریخ دریافت : ۹۰ / ۰۲ / ۰۷
تاریخ تصویب : ۹۰ / ۰۶ / ۰۷

ارتباط رفتارهای حمایتی - استقلاللی مربیان با تعهد ورزش شمشیربازان نخبه ایران

۱. رسول نوروزی سیدحسینی^۱ - ۲. هاشم کوزه چیان - ۳. محمد احسانی - ۴. سیامک فیض عسکری -

۵. ابراهیم نوروزی سیدحسینی

۱. دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت مدرس، ۲. استاد دانشگاه تربیت مدرس، ۳. دانشیار دانشگاه تربیت مدرس، ۴. کارشناس

ارشد دانشگاه تربیت مدرس، ۵. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی

چکیده

هدف از تحقیق، تعیین ارتباط رفتارهای حمایتی - استقلاللی مربیان با تعهد ورزشی شمشیربازان نخبه ایران بود که با روش توصیفی - همبستگی و به صورت میدانی به اجرا درآمد. جامعه آماری این تحقیق کلیه شمشیربازان لیگ برتر بودند. نمونه آماری برابر با جامعه تحقیق (n=۱۱۴) در نظر گرفته شد. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های اطلاعات فردی، پرسشنامه رفتار حمایتی - استقلاللی در ورزش ($\alpha = 0.83$) و پرسشنامه تعهد ورزشی ($\alpha = 0.86$) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی، و در راستای تعیین ارتباط از ضریب همبستگی پیرسون و برای مقایسه از آزمون t مستقل استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که بین رفتارهای حمایتی - استقلاللی مربیان تعهد ورزشی رابطه معنی داری وجود دارد ($P < 0.01$). همچنین در میزان رفتار حمایتی - استقلاللی مربیان و تعهد ورزشی در تیم های موفق و ناموفق تفاوت معنی داری مشاهده شد ($P < 0.01$). به طور کلی رفتارهای حمایتی - استقلاللی مربیان عاملی مهم و تعیین کننده در تعهد ورزشی است.

واژه های کلیدی

مربیان، رفتار حمایتی - استقلاللی، تعهد ورزشی، شمشیربازان.

مقدمه

مربیان جایگاه والایی در برنامه‌های ورزشی دارند و نقش آنان به حدی مهم است که محور اصلی و سکندار تیم‌های ورزشی تلقی می‌شوند (۸، ۱). به عقیده فراست (۱۹۷۵)، مربیان محور اصلی و رکن مهم تیم‌های ورزشی هستند. در بین سه عامل ورزشکار، مربی و تماشاگر، مربی در رهبری تیم به عنوان سازمان دهنده قوی و زیربنایی هر پیشرفت مطرح است (۱۰، ۸، ۶، ۴). مربیان با اتکا به دانش، تجربیات و اطلاعات خویش در جهت رساندن ورزشکار به سکوه‌های افتخار نقش اصلی را ایفا می‌کنند. آنها در توسعه و پیشرفت بازیکنان نقش حیاتی دارند و بازیکنان را با مهارت‌ها و دانش مورد نیاز آشنا می‌کنند و موجب موفقیت آنها در ورزش می‌شوند (۱). مربیان برای رسیدن به هدف‌های متفاوت تلاش می‌کنند. آنان به ورزشکاران کمک می‌کنند تا خود را از نظر روانی به بهترین وجه برای مسابقه آماده کنند و در بازیکنان انگیزه لازم را ایجاد می‌کنند تا به منظور رسیدن به بالاترین حد استعداد بالقوه خود به طور واقعی تلاش کنند (۸).

در تحقیقات متعددی پیرامون عوامل حیاتی موفقیت در تیم‌ها و سازمان ورزشی از اهداف، مربی یا رهبر، مهارت‌ها، امکانات مالی، انگیزش و نوآوری به عنوان مهم‌ترین متغیرها نام برده شده است (۱۰، ۶، ۴، ۱). نوع رفتار مربی از جمله عواملی است که دیگر موارد مؤثر در موفقیت تیم را تحت شعاع قرار می‌دهد (۱۸). چنانچه دیگر موارد مؤثر در موفقیت تیم ورزشی از شرایط مطلوبی برخوردار باشد، ولی رفتار مربی مناسب نباشد، به تبع شرایط و آمادگی لازم در پیروان ایجاد نمی‌شود، و نمی‌توان انتظار داشت که آن تیم به هدف خود که همانا موفقیت و پیروزی است، نائل آید (۶). تیم‌های موفق ورزشی به طور معمول یک صفت برجسته دارند که آنها را از تیم‌های ناموفق متمایز می‌سازد و آن مدیریت و رهبری مؤثر، فعال و شایسته است (۹، ۶، ۲). مربیان کارآمد، با مسائل روانشناختی و جامعه‌شناختی تیم آشنا هستند تا بتوانند از عهده مدیریت و رهبری تیم برآیند و عملکرد تیم را با بهبود مهارت‌های مربیگری ارتقا دهند و این موضوع را درک کنند که نوع رفتار و مدیریت مربیان می‌تواند تأثیر زیادی بر ورزشکاران و کل تیم داشته باشد (۱). در واقع، مربیان علاوه بر اجرای مهارت‌های ورزشی، باید به مهارت‌های روانی افراد و تیم توجه کنند. بنابراین توجه به فرایندهای فردی و گروهی یا نیازهای فردی ورزشکاران و تیم ضروری است و جزئی از کارآمدی مربی محسوب می‌شود (۳۴).

مهم‌ترین عامل موفقیت یکی مربی، این است که بتواند به ورزشکاران در بهبود دامنه وسیعی از مهارت‌ها و توسعه آنها به ویژه در ابعاد جسمانی، تکنیکی، تاکتیکی و روانشناختی کمک کند. برای اینکه مربی بتواند کار خود را به نحو مناسبی انجام دهد، ضروری است که ویژگی‌های روحی و روانی ورزشکار خود را مدنظر قرار داده و به آنها جهت خاصی دهد. این رفتار مربی می‌تواند تأثیر بسیار زیادی در موفقیت ورزشکاران در صحنه‌های ورزشی داشته باشد (۳۳). هدف اصلی مربیگری^۱، بهبود اجرا در رقابت‌های ورزشی است و نقش مربی رهبری و مدیریت کردن است. به عبارت دیگر، مربیگری شکلی از رهبری در تیم‌های ورزشی است که در آن اهداف شناخته شده به طور هدفمند دنبال می‌شوند (۱۸). وقتی گروهی از افراد برای رسیدن به هدفی تلاش می‌کنند، به طور معمول کسی به عنوان رهبر، مسئولیت گروه را به عهده می‌گیرد. این فرد باید مهارت‌ها و ویژگی‌های لازم را برای رهبری به طور مشخص برای کمک به گروه انتخاب می‌کند تا وظایف محول شده را انجام دهند و ضمن آن نیازهای گروه برآورده شود. سبک رهبری تمایل یک مربی برای هدایت اعضا به راه خاصی است (۱۰). انتظارات مربی از ورزشکاران اغلب بر نحوه رفتار گزینش سبک رهبری او با ورزشکار و در نتیجه بر اجرای ورزشکار اثر می‌گذارد (۵).

برای یافتن الگوهای اثربخش رهبری در ورزش تا به امروز تلاش‌های زیادی انجام گرفته است. در آغاز مسئله رهبری در مدیریت صنعتی، دولتی و نظامی مطرح بود، بنابراین رهبری در ورزش و به ویژه در حوزه مربیگری از نظریه‌ها و مدل‌های موجود در حوزه‌های مذکور بهره می‌برد. تا این زمان، در دوره‌های مربیگری به همین نظریه‌ها و مدل‌ها در مواردی به تجارب خود مربیان اکتفا می‌شده است. اما این موضوع زیاد نگران‌کننده نبود، چرا که به زودی ناکارآمدی این مدل‌ها در توصیف صفات و نظریه رفتاری موجب به وجود آمدن نظریه‌های رهبری اقتضایی در رهبری شد (۱۲).

چلادوری و ساله^۲ (۱۹۸۰) برای ارزیابی رهبری در محیط ورزش، ابزاری به نام مقیاس رهبری ورزش (LSS)^۳ ساختند. این ابزار سبک رهبری را در پنج بعد می‌سنجد که عبارتند از: رفتار رهبری تمرین و آموزش^۴، حمایت

---

1 - Coaching

2 - Chelladurai & Saleh

3 - Leadership Scale for Sport

4 - Training and instruction

اجتماعی^۱، بازخورد مثبت^۲، شیوه استبدادی^۳ (آمرانه) و شیوه دموکراتیک^۴ (آزاد منشانه) (۱۶). در زمینه مدل رهبری ورزش تحقیقات متعددی صورت گرفته است (۳۹، ۳۴، ۳۳، ۱۸، ۱۶، ۱۴، ۱۲).

ماگنو و والرند^۵ (۲۰۰۳) یکی از جدیدترین نظریه ها در زمینه رفتار رهبری مربیان یعنی رفتار حمایتی - استقلالی^۶ را معرفی کردند (۳۱). رفتار حمایتی - استقلالی به رفتارهایی گفته می شود که در آن فردی که در موضع قدرت قرار دارد، در حالی که استفاده از فشار و دستور را به حداقل می رساند، از عقیده دیگران بهره می گیرد و با در نظر گرفتن احساسات آنها، اطلاعات مناسب و فرصت های انتخاب را برای آنها فراهم می آورد (۳۱). به عبارت دیگر، رفتارهای حمایتی - استقلالی به شرایط محیطی ایجاد شده توسط مربی اشاره دارد که مربی از استقلال بازیکنان حمایت کند. تحقیقات انجام گرفته نیز نشان می دهد که این رفتارهای مربی می تواند پیش بینی کننده ارضای نیازهای روانی پایه^۷ و انگیزش خودمختاری^۸ باشد (۲۱). در قالب رفتارهای حمایتی - استقلالی مربی به بازیکن استقلال می دهد و فرصتی را برای انتخاب و شرکت در تصمیم گیری برای وی فراهم می آورد، درحالی که از کمترین فشار و اجبار استفاده می شود (۲۶). این رفتار برعکس رفتارهای کنترلی است که بر فکر و احساس یا رفتار کردن در مسیر تعیین شده، گرفته می شود که در نتیجه آن نیازها و احساسات فرد نادیده انگاشته می شود (۳۱).

برای اعمال رفتار مربیگری موفق مربیان باید با توانایی های مختلفی چون روش شناسی آموزش و مهارت های روانی مانند تنظیم انرژی روانی، مقابله با استرس و فشار روانی، جلب توجه و تمرکز، چگونگی ترتیب و تدوین هدف ها، چگونگی رهبری، هنر برقراری ارتباط و چگونگی انتقال پیام آشنایی کامل داشته باشند (۸). تیم به عنوان یک سازمان ورزشی از ساختار و فرایندهای تشکیل شده است که باید به روش علمی بررسی شود. در سازمان تیم، مربی به عنوان مدیر و رهبر و ورزشکاران به عنوان کارکنان محسوب می شوند (۲۳). مربی باید از طریق اعمال رفتارهای مناسب، الزامات عملکردی را در ورزشکاران افزایش دهد. یکی از این عوامل عملکردی که

1 - Social Support

2 - Positive Feedback

3 - Autocratic Style

4 - Democratic Style

5 - Mageau & Vallerand

6 - Autonomy - Supportive

7 - Basic Psychological needs

8 - Self- Determination Theory

التزام بازیکنان را به تیم افزایش می‌دهد، تعهد است. در مباحث نظری مدیریت و در چارچوب مباحث تئوری‌های رفتار سازمانی دارد. اندرو^۱ (۲۰۰۴) اظهار می‌دارد که بیشتر تحقیقات انجام گرفته روی تعهد در سازمان‌ها متمرکز است (۱۲). اسکالان^۲ و همکاران (۱۹۹۳) با ارائه مدل تعهد ورزشی موفقیت‌های بزرگی در تلفیق تعهد با ورزش به دست آورده‌اند (۳۶). بنا به تعریف اسکالان (۱۹۹۳)، تعهد ورزشی^۳ عبارت است از ساختار روانشناختی که نشان از تمایل و عزم فرد به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی دارد (۳۷). مدل تعهد ورزشی بر این فرضیه استوار است که مردم برای بهره‌مندی از تجارب مثبت برانگیخته می‌شوند. آنها این کار را با محاسبه منفعت حاصل از تجربه به دست آمده انجام می‌دهند. این محاسبه متأثر از میزان زمان، تلاش، منابع مصرف شده یا سرمایه‌گذاری شده در فعالیت است. بنابراین مردم زمانی برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی برانگیخته می‌شوند و خود را متعهد به ادامه آن می‌سازند که در ازای زمان، تلاش و منابع سرمایه‌گذاری شده منفعت زیادی ببرند (۳۶، ۳۷).

اسکالان و همکاران (۱۹۹۳) همچنین اشاره کردند که مدل آنها هم عوامل شناختی و هم عوامل عاطفی را در بر می‌گیرد. این ویژگی از طریق داده‌های شناختی حاصل از فعالیت‌های ورزشی و همچنین سهم عاطفی لذت ورزشی مشخص می‌شود (۳۶). آنها ابراز داشتند رفتار ورزشکار، تحت تأثیر حالت‌های روانشناختی و دیگر نیروهاست. بنابراین از طریق این مدل امکان تعیین ارزش‌های تعهد ورزشی و سپس اندازه‌گیری روابط بین تعیین‌کننده‌های تعهد ورزشی و خود تعهد ورزشی به عنوان یک مؤلفه جدا و کمی‌سازی روابط بین این متغیرها با حالت روانشناختی تعهد ورزشی وجود دارد (۳۶، ۳۸). اسکالان و همکاران (۱۹۹۳) برای تعهد ورزشی چهار بعد اصلی تعهد^۴، لذت^۵، الزامات اجتماعی^۶ و فرصت‌های مشارکت^۷ را در نظر گرفته‌اند. در این مدل از تعهد به عنوان حالت روانشناختی که نشان‌دهنده عزم به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی است، یاد می‌شود. لذت ورزشی عبارت است از پاسخ عاطفی مثبت به تجارب ورزشی که منعکس‌کننده احساسات مثبتی همچون

1 - Andrew

2 - Scalan

3 - Sport Commitment

4 - Commitmen

5 - Sport Enjoyment

6 - Social Constraints

7 - Involvement Opportunity

شادی، ارتباط داشتن با دیگران و خوشحالی است (۳۷). الزامات اجتماعی بنا به تعریف عبارت است از انتظارات و هنجارهای اجتماعی که باعث به وجود آمدن احساس اجبار به تداوم فعالیت می شوند (۳۷) و فرصت های مشارکت بهره مندی از فرصت های باارزشی را که در صورت تداوم مشارکت ورزشکار در فعالیت از آنها بهره مند خواهد شد، شامل می شود (۳۷).

یکی از مسائل مهم در مورد ورزشکاران این است که تمرینات طولانی و لذت بخشی داشته باشند. از این رو نقش مربی در کسب سطح مطلوب تعهد ورزشی بسیار حساس است (۳۰). تحقیقات نشان داده اند که سبک و رفتار رهبری به عنوان یک ویژگی سازمانی پیش بینی کننده تعهد است (۲۷، ۱۱، ۷، ۲۰، ۲۵، ۳۲، ۱۳، ۴۳، ۳۵). با توجه به این مهم که رفتار حمایتی مربی در بطن سبک رهبری تحول گرا نیز موجود است، کنت و چلاوردی^۱ (۲۰۰۱) با مطالعه ای در حیطه ورزشی دریافتند که این سبک رهبری به طور معناداری با تعهد احساسی و هنجاری ورزشکاران دانشگاهی ارتباط دارد (۲۹). چلاوردی (۱۹۹۵) عنوان کرد مربیانی که معتقد به تصمیم گیری مشارکتی هستند، انگیزش، تعهد، خلاقیت و نوآوری ورزشکاران را افزایش می دهند (۱۷).

اندرو^۲ (۲۰۰۴) در تحقیقی با عنوان "اثر همخوانی رفتارهای رهبری بر انگیزش، تعهد، رضایت بازیکنان تنیس" به این نتیجه رسیدند که همخوانی رفتارهای رهبری ترجیح داده شده و درک شده بر تعهد ورزشی و لذت ورزشی تأثیر می گذارد (۱۲). ادموندز^۳ و همکاران (۲۰۰۵) در بخشی از پژوهش خود به مقایسه شرایط تمرینی حمایتی و استقلالی و کنترل شده پرداختند و در هر دو موقعیت کاهش معناداری را در تعهد مشاهده کردند (۱۲). ویز^۴ (۱۹۹۵) در تحقیقی گزارش کرد که رهبری تحول گرا با فرهنگ سازمانی و تعهد پیروان به سازمان رابطه مثبتی دارد (۱۱).

دوهرتی و دنیل چاک^۵ (۱۹۹۶) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که رفتار رهبر با تعهد مربیان به مدیریت امور ورزش و مسابقات درون دانشگاهی ارتباطی ندارد (۲۰). فیشر^۶ (۱۹۸۲) در تحقیقی با عنوان تعاملات بین

---

1 - Kent & Chelladurai

2 - Andrew

3 - Edmunds

4 - Weese

5 - Doherty & Danylchuk

6 - Fisher

مربی و ورزشکار و جو تیمی نشان داد که مربیان با استفاده از شیوه انسان‌گرایی، می‌توانند انگیزش، تعهد و رضایت بازیکنان را افزایش دهند (۳). دوهرتی^۱ (۱۹۹۷) در تحقیقی متغیرهای رهبری تحول‌گرا و عمل‌گرا، عملکرد، تعهد سازمانی و رفتار مبتنی بر تابعیت سازمانی را بررسی کرد و دریافت که رهبری تحول‌گرا با تعهد سازمانی کارکنان ارتباط مثبت معنی‌داری دارد (۱۹). جووت^۲ و همکاران (۲۰۰۵) ارتباط مربی و ورزشکار را اساس و شالوده فرایند مربیگری معرفی کردند. ماهیت این ارتباط تعیین‌کننده انگیزش، رضایت، تعهد، اعتماد به نفس و عملکرد ورزشکار است (۲۸). بین^۳ (۲۰۰۱) در تحقیقی با عنوان "رهبری تحول‌گرا و تأثیرات سازمانی بر ساختار ورزش"، به این نتیجه رسید که رهبری تحول‌گرا به افزایش اتحاد، افزایش بهره‌وری و پیشرفت سطح تعهدات کارمندان مرتبط است (۴۱). گارسیا^۴ و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیقی در زمینه تعهد، لذت و انگیزش در بازیکنان رقابتی فوتبال، بیان کردند که انگیزش و حمایت ادراک شده از سوی مربیان در تعهد، لذت و موفقیت ورزشی تأثیرگذار است (۲۴). مایتو^۵ (۲۰۰۶) در تحقیقی گزارش کرد که سبک رهبری تحول‌گرا با تأثیر تأثیر بر نگرش و فرضیات پیروان منظور دستیابی به اهداف سازمانی در آنان ایجاد انگیزش و تعهد می‌کند (۶). یانگ و مدیک^۶ (۲۰۱۰) در تحقیقی به این نتیجه رسیدند که رفتارهای حمایت اجتماعی دریافت شده از سوی مربی و والدین در افزایش تعهد ورزشی مؤثر است (۴۲). سرمونز^۷ (۲۰۰۴) تأثیرات سازگاری رفتارهای رهبری بر انگیزش، تعهد و رضایتمندی تنیس‌بازان را بررسی کرد و به این نتیجه رسید که رفتار رهبری ترجیحی و رفتار رهبری مشاهده شده با انگیزش درونی، تعهد ورزشی، لذت بردن از ورزش و رضایتمندی از تمرین و آموزش رابطه معنی‌داری دارد (۳۹).

وایلمن^۸ (۲۰۰۰) در تحقیقی با عنوان "روابط بین فردی در ورزش" نشان داد که ارتباطات مؤثر بین مربی و ورزشکار نقش مهمی در انگیزش، تعهد و عملکردهای ورزشی بازیکنان دارد (۴۰). کارتن^۹ (۲۰۰۵) ارتباط بین

-
- 1 - Doherty
  - 2 - Jowett
  - 3 - Yean
  - 4 - Garcia
  - 5 - Mathew
  - 6 - Young & Medic
  - 7 - Sermons
  - 8 - Wylleman
  - 9 - Carthen

ورزشکاران حرفه‌ای با مربیان‌شان را بررسی کرد و نشان داد مربیانی که براساس بازخورد مثبت، از خودگذشتگی و حمایت اجتماعی رفتار می‌کنند، دارای سبک رهبری پیروگرا هستند و بیشترین میزان تعهد بازیکنان با استفاده مربیان از این سبک ارتباط مستقیم دارد (۱۵). الگوهای رفتاری و تعاملات در حوزه ورزش به دیگر زمینه‌های اجتماعی شبیه است؛ از این رو ضروری است که فعالیت‌های پژوهشی برای آزمایش نظریه‌های جدید رفتاری در حوزه مربیگری و ورزش به موازات عملکرد مشابه در دیگر زمینه‌ها صورت گیرد، به همین دلیل این پژوهش با هدف اعتلای رفتارهای مربیان در ورزش حرفه‌ای، به اندازه سهم خود بر آن است تا کاربرد یکی از نظریه‌های ارزشمند و جدید مربیگری را با عنوان رفتارهای حمایتی - استقلالی در تیم‌های ورزش حرفه‌ای بررسی کند. بررسی، مطالعه و جست‌وجوی این سبک رفتاری در عین آشکار کردن وضعیت موجود، آثار مثبت ناشی از به کارگیری رفتارهای مطلوب مربیان را نیز نمایان می‌کند، چرا که ممکن است مربیان بدون توجه به تأثیر رفتارهای خود بخواهند از طریق روش‌هایی مانند مرعوب کردن، تهدید، انتقاد یا سرزنش ورزشکاران را برانگیزانند و به اهداف مورد نظر خود دست یابند. بی‌شک این روش‌ها کوتاه مدت بوده و براساس بررسی محققان ممکن است به خستگی و حتی کناره‌گیری بازیکنان از ورزش منجر شود. از این رو این تحقیق با هدف بررسی ارتباط بین رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان و تعهد ورزشی بازیکنان انجام گرفت و به دنبال پاسخگویی به این پرسش‌ها بود که چه ارتباطی بین رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان و تعهد ورزشی وجود دارد؟ و آیا بین رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان و تعهد و ابعاد آن در بین تیم‌های موفق و ناموفق تفاوت وجود دارد؟

روش تحقیق

با توجه به اینکه در این پژوهش ارتباط رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان با تعهد ورزشی شمشیربازان نخبه ایران بررسی شد، مناسب‌ترین روش انجام تحقیق، توصیفی - همبستگی است که به صورت میدانی به اجرا درآمد. جامعه آماری این تحقیق کلیه شمشیربازان لیگ برتر بودند که در مسابقات لیگ برتر سال ۱۳۸۹ به رقابت می‌پرداختند. از هشت تیم حاضر در این رقابت‌ها چهار تیم رده بالایی جدول امتیازات به عنوان تیم موفق و چهار تیم رده پایین جدول به عنوان تیم ناموفق در نظر گرفته شد. با توجه به کوچک بودن جامعه

آماري، كل جامعه آماری به عنوان نمونه تحقیق ($n=114$) انتخاب شد و در نهایت ۱۱۱ پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفت. به منظور جمع آوری اطلاعات از سه پرسشنامه به شرح زیر استفاده شد :

پرسشنامه اطلاعات فردی^۱ شامل سن، وضعیت تأهل، سطح تحصیلات، سابقه فعالیت در باشگاه فعلی، سابقه سابقه قهرمانی و نوع حضور در تیم، به منظور جمع آوری اطلاعات در زمینه رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی مربیان از پرسشنامه ادراک رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی در زمینه ورزش (PASSES)^۲ استفاده شد. این پرسشنامه را هاگر و همکاران (۲۰۰۷) تدوین کرده‌اند. پرسشنامه مذکور دارای دوازده سؤال (گویه) است و اندازه ای را که ورزشکاران احساس می کنند مربیانشان از استقلال آنها حمایت می کنند، اندازه می گیرد. در این پرسشنامه

پاسخ ها براساس مقیاس لیکرت در دامنه‌ای از یک (کاملاً مخالفم) تا هفت (کاملاً موافقم) قرار دارند. در پژوهش ژلت و همکاران (۲۰۰۸) ثبات درونی این پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ $\alpha = 0.91$ گزارش شده است.

به منظور جمع آوری اطلاعات در زمینه تعهد ورزشی از پرسشنامه مقیاس تعهد ورزشی (SCMS)^۳ که میزان تعهد ورزشی فرد و احساس و تمایل وی را برای ادامه مشارکت در ورزش تعیین می کند، استفاده شد. این پرسشنامه توسط اسکانلان و همکاران (۱۹۹۳) تدوین شده است. پرسشنامه مذکور دارای چهارده سؤال و چهار خرده مقیاس شامل تعهد با چهار آیتم، لذت ورزشی با چهار آیتم، الزامات اجتماعی با سه آیتم و فرصت های مشارکت با سه آیتم است. پاسخ ها براساس مقیاس لیکرت در دامنه‌ای از یک (خیلی کم) تا پنج (خیلی زیاد) قرار دارند. به منظور تعیین پایایی پرسشنامه های مذکور در جامعه آماری تحقیق، در یک مطالعه مقدماتی ۳۰ پرسشنامه توزیع شد که نتایج آزمون آلفای کرونباخ برای پرسشنامه رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی ($\alpha=0.831$) و برای پرسشنامه تعهد ورزشی ($\alpha=0.869$) گزارش شد؛ این نتایج نشان دهنده پایایی مطلوب پرسشنامه ها برای جمع آوری اطلاعات مرتبط با تحقیق بود. ۱۱۴ پرسشنامه در میان نمونه آماری توزیع شد، که در نهایت ۳ پرسشنامه به علت نقص اطلاعات کنار گذاشته شد و تجزیه و تحلیل آماری روی ۱۱۱ پرسشنامه انجام گرفت. به منظور سامان دادن و خلاصه کردن نمره‌های خام و توصیف اندازه‌های به دست آمده از نمونه‌ها

1 - Demography

2 - Perceived autonomy-supportive scale for exercise settings

3 - Sport Commitment Model Scale

از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین، درصد، فراوانی، انحراف معیار و انواع جدول‌ها) استفاده شد. برای تعیین نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده شد. همچنین به منظور تعیین ارتباط از ضریب همبستگی پیرسون و برای مقایسه تیم‌های موفق و ناموفق از آزمون t مستقل استفاده شد. عملیات آماری از طریق نرم افزار SPSS ۱۶ انجام گرفت و داده‌ها در سطح معنی داری ($P < 0/05$) تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج و یافته‌های تحقیق

با بررسی ویژگی‌های فردی نمونه‌های تحقیق مشخص شد که ۴۳/۲ درصد در دامنه سنی ۲۰ سال و ۳۴/۲ درصد در دامنه سنی ۲۱-۲۴ سال، ۱۲/۶ درصد در دامنه سنی ۲۵-۲۸ سال و ۹/۹ درصد در دامنه سنی ۲۹ سال و بالاتر قرار داشتند. از نظر سطح تحصیلات ۴۲/۳ درصد دیپلم و پایین تر، ۱۵/۳ درصد فوق دیپلم، ۳۸/۷ درصد لیسانس، ۳/۶ درصد فوق لیسانس و بالاتر بودند. از نظر سابقه فعالیت ورزشی در باشگاه فعلی، ۲۵/۴ درصد کمتر از دو سال، ۵/۱ درصد بین ۲-۴ سال، ۳۵/۶ درصد بین ۵-۷ سال و ۳۳/۹ درصد بیشتر از ۷ سال سابقه داشتند. از نظر سابقه قهرمانی ۱۲/۶ دارای مقام استانی، ۱۳/۵ درصد دارای مقام منطقه ای، ۳۶/۹ درصد مقام کشوری، ۳۳/۳ درصد مقام آسیایی و ۳/۶ درصد دارای مقام جهانی بودند. از نظر نوع عضویت در باشگاه، ۸۲ درصد بازیکن اصلی و ۱۸ درصد بازیکن ذخیره بودند. همان گونه که در جدول ۱ ملاحظه می شود رفتار حمایتی - استقلال‌مندی مربیان دارای میانگین ۳۰/۴۵ و انحراف معیار ۷/۲۸ و تعهد ورزشی با میانگین ۱۴/۰۶ و انحراف معیار ۳/۲۶ است. همچنین در بین ابعاد تعهد ورزشی، تعهد با میانگین ۳/۷۱ و انحراف معیار ۰/۹۱ بیشترین میانگین امتیاز و الزامات اجتماعی با میانگین ۳/۰۲ و انحراف معیار ۱/۲۴۰ کمترین میانگین امتیاز هستند.

جدول ۱- آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین
رفتارهای حمایتی - استقلال‌مندی مربیان	۳۰/۴۵	۷/۲۸	۸	۴۲
تعهد ورزشی	۱۴/۰۶	۳/۲۶	۸	۲۰
فرصت مشارکت	۳/۶۵	۱/۰۷	۱	۵
الزامات اجتماعی	۳/۰۲	۱/۲۴	۱	۵
لذت ورزشی	۳/۶۶	۰/۹۷	۱	۵
تعهد	۳/۷۱	۰/۹۱	۱	۵

همان‌گونه که جدول ۲ نشان می‌دهد، براساس آزمون کلوموگروف - اسمیرنوف از آنجا که سطح معنی‌داری تمام مؤلفه‌ها بیشتر از $\alpha = 0/05$ است، توزیع کلیه داده‌ها نرمال است و برای بررسی فرضیه‌های آماری مربوط به آنها از آزمون‌های پارامتریک (ضریب همبستگی پیرسون و t مستقل) استفاده شد.

جدول ۲ - نتایج آزمون کلوموگروف - اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌ها

متغیر	N	Z	Sig	نتیجه آزمون
رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی مربیان	۱۱۱	۱/۰۰۸	۰/۰۷۸	توزیع داده‌ها نرمال است
تعهد ورزشی	۱۱۱	۱/۰۳۱	۰/۲۳۸	توزیع داده‌ها نرمال است
فرصت مشارکت	۱۱۱	۱/۳۱۶	۰/۰۶۳	توزیع داده‌ها نرمال است
الزامات اجتماعی	۱۱۱	۰/۷۵۰	۰/۶۲۶	توزیع داده‌ها نرمال است
لذت ورزشی	۱۱۱	۱/۱۵۲	۰/۱۴۱	توزیع داده‌ها نرمال است
تعهد	۱۱۱	۱/۲۲۸	۰/۰۵۹	توزیع داده‌ها نرمال است

همان‌طور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون و سطح معنی‌داری، بین رفتارهای حمایتی مربیان و تعهد ورزشی بازیکنان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/01$).

جدول ۳ - همبستگی بین رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی مربیان با تعهد ورزشی بازیکنان

متغیر	آماره	تعهد ورزشی
رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی	ضریب همبستگی	۰/۶۱۷**
	سطح معنی‌داری	۰/۰۰۱
	تعداد	۱۱۱

** در سطح $P < 0/01$ معنی‌دار است.

همان طور که جدول ۴ نشان می دهد، با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون و سطح معنی داری، بین رفتارهای حمایتی - استقلال مریبان و ابعاد تعهد ورزش رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین بین رفتارهای حمایتی - استقلال مریبان و لذت ورزشی، الزامات اجتماعی، فرصت مشارکت و تعهد رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

جدول ۴ - همبستگی بین رفتارهای حمایتی - استقلال مریبان با مؤلفه های تعهد ورزشی بازیکنان

متغیر	آماره	فرصت مشارکت	الزامات اجتماعی	لذت ورزشی	تعهد
ضریب همبستگی	۰/۵۸۶**	۰/۳۳۶**	۰/۵۳۴**	۰/۴۹۲**	
رفتار حمایتی - استقلال	سطح معنی داری	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
تعداد	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱

** در سطح $P < 0/01$ معنی دار است.

همان طور که جدول ۵ نشان می دهد، تفاوت معنی داری بین رفتارهای حمایتی - استقلال مریبان در تیم های موفق و ناموفق وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین تفاوت معنی داری بین تعهد ورزشی در تیم های موفق و ناموفق مشاهده شد ($P < 0/01$). در این ابعاد تعهد ورزشی، بُعد تعهد، الزامات اجتماعی و فرصت های مشارکت در بین تیم های موفق و ناموفق تفاوت معنی داری را نشان می دهد ($P < 0/01$)، اما در بعد لذت در بین تیم های موفق و ناموفق تفاوت معنی داری مشاهده نمی شود ($P > 0/01$).

جدول ۵ - نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه تیم های موفق و ناموفق

متغیر	نوع تیم	n	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	t	Sig
رفتار حمایتی - استقلالی مربیان	موفق	۵۹	۳۵/۰۰	۷/۷۵	۱۰۹	-۳/۴۱۰	.۰۰۰۱**
	ناموفق	۵۲	۳۰/۱۲	۷/۲۶			
تعهد ورزشی	موفق	۵۹	۱۶/۶۱	۳/۲۹	۱۰۹	-۴/۲۷۲	.۰۰۰۱**
	ناموفق	۵۲	۱۳/۹۰	۳/۳۶			
لذت ورزشی	موفق	۵۹	۳/۶۹	۰/۹۲	۱۰۹	-۰/۳۲۹	.۰۷۴۳
	ناموفق	۵۲	۳/۶۳	۱/۰۰			
تعهد	موفق	۵۹	۴/۶۹	۰/۶۶	۱۰۹	-۶/۵۲۸	.۰۰۰۲**
	ناموفق	۵۲	۳/۶۸	۰/۹۴			
الزامات اجتماعی	موفق	۵۹	۴/۱۵	۱/۱۳	۱۰۹	-۵/۰۶۶	.۰۰۰۱**
	ناموفق	۵۲	۲/۹۸	۱/۳۰			
فرصت مشارکت	موفق	۵۹	۴/۵۰	۰/۸۵	۱۰۹	-۴/۹۹۳	.۰۰۰۱**
	ناموفق	۵۲	۳/۵۹	۱/۰۶			

**در سطح $P < ۰/۰۱$ معنی دار است.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این تحقیق بررسی ارتباط رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان با تعهد ورزشی شمشیربازان نخبه ایران بود. نتایج نشان داد که بین «رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان» و «تعهد ورزشی» رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < ۰/۰۱$). همچنین رفتارهای حمایتی - استقلالی مربیان با بُعد تعهد، لذت، الزامات اجتماعی و فرصت‌های مشارکت رابطه مثبت و معنی داری داشت ($P < ۰/۰۱$). این نتیجه با نتایج تحقیقات کنت و چلادوری (۲۰۰۱)، چلادوری (۱۹۹۵)، اندرو (۲۰۰۴)، ادموندز و همکاران (۲۰۰۵)، ویز (۱۹۹۵)، فیشر (۱۹۸۲)، دوهرتی (۱۹۹۷)، جووت و همکاران (۲۰۰۵)، بین (۲۰۰۱)، گارسیا و همکاران (۲۰۱۰)، ماتیو

(۲۰۰۶)، یانگ و مدیک (۲۰۱۰)، سرمونز (۲۰۰۴)، وایلمن (۲۰۰۰)، کارتن (۲۰۰۵) که ارتباط معنی داری را بین رفتارهای حمایتی - استقلال‌مربیان و تعهد ورزشی گزارش کرده بودند، همخوانی دارد. از طرف دیگر، با نتایج تحقیقات دوهرتی و دنیل چاک (۱۹۹۶) که گزارش کردند رفتار رهبری با تعهد ارتباط معنی داری ندارد، مغایر است. بسیاری از عوامل می‌تواند با تعهد ورزشی در بازیکنان ارتباط داشته باشد، ولی ارتباط بین مربی و ورزشکار را می‌توان یکی از مهم‌ترین عوامل مرتبط با تعهد ورزشی دانست. مربی می‌تواند در بازیکن تفاوت‌های نگرشی در مورد تعهد ورزشی ایجاد کند. به همین دلیل مطالعات زیادی بر اهمیت ارتباط مؤثر بین مربی و بازیکن تأکید دارند، به طوری که کیفیت این ارتباط عامل تعیین‌کننده مهمی در ارتقای عملکرد ورزشکار است.

همان‌گونه که هورن (۱۹۹۲) گزارش کرد، رفتار مربیان به طور مستقیم بر انگیزش، خود ادراکی، درک موفقیت، تعهد و رفتارهای پیشرفتی ورزشکاران، اثرگذار است. این موضوع اهمیت نوع رفتاری را که مربی باید با بازیکنان از خود نشان دهد، مشخص می‌کند. چنانچه مربیان از رفتارهای مناسبی که شرایط استقلال بازیکن را فراهم می‌آورد استفاده نکنند، قادر نخواهند بود انگیزش و تعهد اثربخشی را در بازیکن ایجاد کنند، و ناتوانی مربی در ایجاد چنین شرایطی می‌تواند با وجود صرفه‌هزینه‌های هنگفت و استفاده از همه امکانات، تسهیلات و بودجه‌های کلان، به علت عدم ایجاد تعهد بهینه در بازیکنان با عملکرد ضعیف و نتایج تلخ شکست همراه باشد. بنابراین مربیان با ارائه رفتاری مناسب می‌توانند زمینه ایجاد تعهد ورزشی را در بازیکنان فراهم سازند. مربیان می‌توانند با ارائه رفتارهایی که در آن از استقلال افراد حمایت می‌شود، فرصت انتخاب بیشتر را مطابق قواعد و محدودیت‌های ویژه فراهم آورند و در راستای تقویت و بهبود تعهد ورزشی بازیکنان اقدام کنند.

مؤلفه لذت ورزشی عاملی مهم در شرکت منظم ورزشکاران در تمرین و رقابت‌هاست. عوامل متعددی با کاهش یا افزایش این مؤلفه ارتباط دارند. نتایج تحقیق نشان داد که رفتار حمایتی - استقلال‌مربی از جمله این عوامل مرتبط است. در بررسی رفتارهای حمایتی - استقلال‌مربیان یافته‌ها بیشتر بر ارتباط نفوذ کمال‌گرایانه مربی در ورزشکار و روحیه ایجاد انگیزش در تقویت حس لذت ورزشی حکایت دارد. بی تردید مقوله‌های مرتبط با نفوذ کمال‌گرایانه همچون نادیده گرفتن علایق خود به خاطر دیگران، احترام، تواضع، شایستگی و ... از یک سو و مقوله‌های مرتبط با روحیه ایجاد انگیزش همچون ارائه تصویر خوشبینانه از آینده و امکان‌های جدید و هیجان انگیز در رشته ورزشی زمینه‌های لذت بردن از فعالیت‌های ورزشی را فراهم می‌سازد. رفتار حمایتی -

استقلال‌ی به عنوان یکی از انواع رفتارهای ارتباطی مربی با ورزشکار، رابطه‌ی زیادی با بهره‌مندی از فرصت‌های ورزشی دارد. این یافته‌ی گواه این موضوع است که ابراز خصایصی همچون تأکید بر باورها و متعهد بودن به اعتقادات در کنار صبر در برابر مشکلات فرصت بهره‌مندی از امکانات آینده را قوت می‌بخشد. مربیان با ارائه‌ی رفتارهایی می‌توانند بر جهت‌دهی دیدگاه بازیکنان از الزامات و فشار اجتماعی و سطح توقعات جامعه از ورزشکار نقش مهمی ایفا کنند. این مسئله موجب می‌شود که ورزشکاران نسبت به مسئولیت اجتماعی خویش و انتظارات و توقعات پایبند و متعهد باشند.

ارائه‌ی رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی از سوی مربی فضای حمایتی را در رابطه‌ی دوسویه‌ی مربی و بازیکن ایجاد می‌کند که تعهد ورزشی بازیکنان را افزایش می‌دهد. این خصوصیات و ویژگی‌های فضای حمایتی مواردی همچون احترام، تشویق ورزشکار برای رسیدن به حداکثر توان خود، ایجاد فرصت برای خلاقیت، مشارکت دادن ورزشکار در تصمیم‌گیری، برقراری روابط دوستانه و صمیمی، توجه به تفاوت‌های فردی و مقایسه‌ی پیشرفت هر بازیکن با خودش را در بر می‌گیرد. امروزه مربیگری در رده‌ی مشکل‌ترین شغل‌ها به حساب می‌آید. یک مربی کارا باید مهارت و دانش فوق‌العاده‌ای داشته باشد تا بتواند ورزشکاران ماهر و متعهدی را پرورش دهد. شرایط کار در حرفه‌ی مربیگری بسیار دشوار و سخت است، زیرا در این حرفه، کار مربیان در زیر دید دقیق، موشکافانه و ریزبین افرادی چون تماشاگران، بازیکنان، مدیران ورزشی، خبرنگاران رسانه‌های گروهی و منتقدان جامعه قرار دارد. مربیگری مانند هر حرفه‌ی دیگری دارای فراز و نشیب است، اما برای یک مربی آماده، فرازها و موفقیت‌های آن می‌تواند بیشتر باشد. احتمال موفقیت و پیروزی برای آن دسته از مربیان که مهارت‌ها را به نحو مؤثری پرورش می‌دهند و تعهد و انگیزش بیشتر در ورزشکاران ایجاد می‌کنند و اشتیاق و عواطف ورزشکاران را می‌پروراند، بیش از افرادی است که از عهده‌ی این کار برنمی‌آیند. مربیان موفق به ورزشکاران کمک می‌کنند تا از تسلط یافتن مهارت‌ها، رقابت با دیگران و داشتن احساس رضایت از خود لذت ببرند و برای شرکت مستمر در فعالیت‌های ورزشی نشان دهند و به امور مرتبط به تیم و مربی متعهد باشند.

نتایج نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی مربیان در تیم‌های موفق و ناموفق وجود دارد ($P < 0/01$)، به این گونه که مربیان تیم‌های موفق در مقایسه با تیم‌های ناموفق بیشتر از رفتار حمایتی - استقلال‌ی استفاده می‌کنند. این نتیجه با نتایج تحقیقات گارسیا و همکاران (۲۰۱۰) که عنوان کردند

میزان موفقیت و تعهد با هم ارتباط دارند، همخوانی دارد. این نتیجه تحقیق بر این موضوع صحت می‌گذارد. مربیانی که بیشتر از رفتارهای حمایتی - استقلالی استفاده می‌کنند، میزان تعهد ورزشی بازیکنان را افزایش می‌دهند و این امر خود به موفقیت و پیشرفت تیم در عرصه‌های رقابتی می‌انجامد. این مسئله نشان می‌دهد که ویژگی ترغیب به تلاش فکری یا تحریک شناختی و نیز توجه به تفاوت‌های فردی ورزشکاران و حمایت از استقلال بازیکنان از سوی مربیان می‌تواند با موفقیت تیم ورزشی ارتباط داشته باشد.

نتایج نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میزان تعهد ورزشی در تیم‌های موفق و ناموفق وجود دارد ($P < 0/01$)، به این معنی که میزان تعهد ورزشی در تیم‌های موفق بیشتر از تیم‌های ناموفق بود. از دیگر یافته‌ها این بود که در بین ابعاد تعهد ورزشی، بعد تعهد، الزامات اجتماعی و فرصت‌های مشارکت در بین تیم‌های موفق و ناموفق تفاوت معنی‌داری را نشان داد ($P < 0/01$)، اما در بعد لذت در بین تیم‌های موفق و ناموفق تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ($P > 0/01$). مؤلفه الزامات اجتماعی گویای این واقعیت است که یکی از عوامل مهم در تعهد شخص به ادامه فعالیت، فشارهای اجتماعی است. این فشار اجتماعی ممکن است از سوی والدین، هم‌تیمی‌ها، مربیان در باشگاه‌ها و مدارس و دیگر افرادی که در تداوم فعالیت ورزشکار و رسیدن او به قله‌های موفقیت دینفع هستند، اعمال شود. این امر بدین معنی است که هر چه الزامات اجتماعی بیشتر شود، تعهد ورزشی نیز بیشتر می‌شود. به طور خلاصه ورزشکاران به منظور پرهیز از عوارض ناشی از تحریم‌ها اعمالی از سوی اجتماع که در صورت رها کردن تمرین و عدم شرکت در رقابت‌های ورزشی به آن دچار می‌شوند، مبادرت به تداوم مشارکت در رشته ورزشی خود می‌کنند. از آنجا که در تیم‌های حرفه‌ای و رده بالا الزامات و فشارهای اجتماعی بیشتری وجود دارد، بازیکنان تعهد بیشتری در عرصه ورزشی خود نشان می‌دهند.

بهره‌مندی از فرصت‌ها در ورزش گویای آن است که فرصت‌ها و مزایای گوناگون ورزش که صرفاً در اثر حفظ فعالیت‌های ورزشی نصیب ورزشکار می‌شود، در میزان تعهد ورزشی تأثیر می‌گذارد، به این معنی که هر چه مزایایی که ورزشکار از آن بهره‌مند می‌شود بیشتر شود، تعهد او به تداوم مشارکت افزایش می‌یابد. بهره‌مندی از فرصت‌ها در ورزش می‌تواند به شکل واقعی و کمی مطرح شود، مانند فرصت برتری در اجرای وظیفه و مهارت ورزشی، یا با دوستان ورزشی خود بودن. همچنین می‌تواند در باورها و اعتقادات جلوه‌گر شود، مانند باور به این موضوع که کوتاهی در مشارکت در یک ورزش خاص به کاهش آمادگی جسمانی منجر خواهد شد. از این رو می‌

توان گفت که در تیم‌های موفق فرصت‌های مشارکت بیشتری در مقایسه با تیم‌های ناموفق وجود دارد. نتایج نشان داد بین بعد لذت در تیم‌های موفق و ناموفق تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. در تفسیر این نتیجه می‌توان گفت لذت می‌تواند از منابع متنوع و متفاوتی ناشی شود؛ به این گونه که افراد ممکن است از منابعی غیر از منابع لذت موجود در ورزش بهره‌مند شوند. به طور کلی نتایج این تحقیق حاکی از آن بود که رفتارهای حمایتی - استقلال‌ی مربیان با تعهد بازیکنان رابطه مثبت معنی‌داری دارد. این یافته نشان می‌دهد که شمشیربازان لیگ برتر ویژگی‌های همچون از خودگذشتگی، رفتارهای توأم با احترام، شایستگی و حفظ آرامش در لحظات بحرانی، حمایت از استقلال را از مربی خود درک و در ایجاد تعهد خود سهیم دانسته‌اند. از این رو پیشنهاد می‌شود که مربیان با تأکید بیشتری بر این رفتار و سبک مربیگری در ایجاد تعهد بازیکنان اقدام کنند.

منابع و مأخذ

۱. انشل، اچ مارک. (۱۳۸۰). "روانشناسی ورزش از تئوری تا عمل". ترجمه سیدعلی اصغر مسدد، انتشارات اطلاعات.
۲. براری، علیرضا. حسین زاده، مهدی. (۱۳۸۶). "تربیت بدنی عمومی". تهران، بامداد کتاب.
۳. برد، آن. ماری، کریپ، ویرنت، کی. (۱۳۷۱). "روانشناسی و رفتار ورزشی". ترجمه حسن مرتضوی. تهران. انتشارات سازمان تربیت بدنی.
۴. جباری، غلامرضا. کوزه چیان، هاشم. خیبری، محمد. (۱۳۷۹). "بررسی سبک رهبری، توانایی‌ها و نحوه عملکرد مربیان فوتبال باشگاه‌های دسته اول و دوم کشور". نشریه حرکت، شماره ۶، صص: ۱۲۰-۱۰۳.
۵. رابرتس، س و همکاران (۱۳۸۲). "آموزش روانشناسی ورزشی". ترجمه محمدکاظم واعظ موسوی، معصومه شجاعی. چاپ اول. تهران. انتشارات رشد. صص: ۲۲۱.
۶. زردشتیان، شیرین. (۱۳۸۶). "ارتباط بین سبک رهبری تحول‌گرا و عمل‌گرای مربیان با انگیزش رقابت بازیکنان لیگ برتر بسکتبال ایران". رساله دکتری، دانشگاه تربیت معلم.

۷. گلشنی، جلال. (۱۳۷۰). "بررسی سبک‌های رهبری تحولی، تبادلی و تکلیف‌گرایی مدیران با تعهد کارکنان اداره تربیت بدنی استان آذربایجان غربی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
۸. گودرزی، محمود. احمدی، سیدعبدالحمید. (۱۳۸۰). "مباحثی در روانشناسی مربیگری". چاپ اول. تهران. مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور. ص ۱۰-۷.
۹. لاری ام، لیث. (۱۳۸۰). "مدیریت ورزشی". ترجمه هاشم کوزه چیان. چاپ اول، تهران. انتشارات افروز. ص ۱۴.
۱۰. مارتنز، رینر. (۱۳۸۵). "روانشناسی ورزشی، راهنمای مربیان". ترجمه محمدخبری، چاپ اول، تهران. انتشارات کمیته ملی المپیک، ص ۹۸-۱۰۶.
۱۱. نیکوفر، مرتضی. (۱۳۸۵). "ارتباط بین مدیریت تبدیلی و تبادلی مدیران با تعهد سازمانی کارکنان تربیت بدنی استان سیستان و بلوچستان". پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.
12. Andrew, D. P.S.(2004). "The effect of congruence of leadership behaviours on motivation, commitment, and satisfaction of college tennis players". A dissertation submitted to the florida State University.
13. Bass, B.M .(1985). "Leadership and performance beyond expectations". New York; free Press.
14. Cakoglu, A. (2003). "Leadership and satisfaction in soccer: Examination of congruence and players". Poition, thesis of master of Art. The graduate school of social sciences of Middle East Technical University.
15. Carthen, J.D. (2005). "Transactional leadership in professional Football". :Is servant leadership the prefer alternatives<http://www.regent.edu/sis/publications/conference_proceedings/servant_leadership_roudtable/2005.
16. Chelladurai, P., & Saleh, S.D. (1980). "Dimensions of leader behaviour in sports : Development of Leader Scale". Journal of Sport Psychology, 2: PP:34-35.

17. Chelladurai, P.(1995). "Decision style choices of high school basketball coaches: The effect of situational and coach characteristics" . *Journal of Sport Behavoir*, 18;PP:140-152.
18. Cross, Neville & Lyle, John. (1999). "The coaching process : principles and practice for sport". *Butterworth-Heinemann*, PP:77-80.
19. Doherty, A.Y. (1997). "The effect of leader characteristics of the perceived in interuniversity athletics management". *Journal of Sport management*. 10; PP:202-306.
20. Doherty,A.Y.and Danylchuk,K.E.(1996). "Transformational and transactional leadership and impact of inter university athletic administrators". *Journal of Sport Management* . 11, PP:275-285.
21. Duda, J.L. & Horn, H.L. (1993). "Interdependencies between the perceived and self-reported Goal orientations of young athletes and their parents". *Pediatric exercise science*, 5; PP:234-241.
22. Edmunds, J.K., Ntoumanis, N., & Duad, J.L. (2006). "A test of self-determination theory in the exercise domain". *Journal of Applied Social Psychology*, 36, PP:2240-2265.
23. Eys, Mark A., Caron, Albert V.: Bray Steven R & ; Beauch, (2003). "Role ambiguity and athlete satisfaction". *Journal of Sport sciences*. 12, PP:171-192.
24. Garcia-Mas, Alexandre., Palou, Pere ., Gili, Margarita., et al. (2010). "Commitment enjoyment and motivation in young soccer competitive players". *The Spanish Journal of Psychology*, Vol. 13. No. 2, PP:609-616.
25. Glisson, C., & Durick, M. (1988). "Predictor of job satisfaction and organizational commitment in human service organization". *Administrative Quarterly*, 33, PP:61-81.
26. Hagger, M.S., Chatzisarantis, N.L.D. (2006). "Advances in self-determination sequence psychological need satisfaction to intention behaviour : testing a

motivational sequence into two behavioural contexts". *Personality and social psychology Bulletin*, 32; PP:131-138.

27. Hater, J.J., & Bass, B.M. (1988). "Superior's evaluations and subordinates perceptions of transformational and transactional leadership". *Journal of applied Psychology*, 73; PP:695-702.

28. Jowett, S., Paull, G., & Pensaard. (2005). "Coach-athlete relationship". *Applying sport psychology. Champaign, IL: Human Kinetics. PP:153-170.*

29. Kent, A., & Chelladurai, P. (2001). "Perceived transformational leadership, organizational commitment, and citizenship behaviour: A case study in intercollegiate athletics". *Journal of Sport management*, 15; PP:135-159.

30. Leo, F.M., Sanchez, P.A., Sanchez, D., Amado, D., & Calvo, T.G. (2009). "Influence of the motivational climate created by coach in the sport commitment in Youth basketball players". *Faculty of sports sciences. University of Extremadura.*

31. Mageau, G.A., & Vallerand, R.J. (2003). "The coach-athlete relationship: A motivational model". *Journal of Sport Sciences*, 21; PP:883-904.

32. Morris, J.H., & Sherman, J.D. (1981). "Generalizability of organizational commitment model Academy of management". *Journal of Social behaviour*, 34; PP:512-526.

33. Nazarudin, Mohammad Nizam Bin Hj.Omar Fauzee, Mohd Sofian, Jamalis Marjohan & et al. (2009). "Coaching leadership styles and athletes satisfactions among Malaysian university basketball team". *Research Journal of International Studies-Issue 9. PP:4-11.*

34. Ronayne, Lindsay Seana . (2004). "Effects of coaching behaviours on team dynamics: how coaching behaviours, influence team cohesion and collective efficacy over the course of a season". *Master of science in sport studies, physical education, health, and sport studies, Miami Univeristy.*

35. Rowold, J. (2006). "Transformational and transactional leadership in martial art". *Journal of Applied Sport Psychology*, 18; PP:312-325.
36. Scalan, T.K., & all. (1993). *An introduction to the sport commitment model*". *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 15; PP:1-15.
37. Scanla, T.K., & all. (1993). "The sport commitment model: measurement development for the youth-sport domain". *Journal of Sport and exercise psychology*, 15; PP:16-20.
38. Scalan, T.K., Russell, D.G., Beals, KP & Scalan, L.A. (2003). "Project on elite athlete commitment PEAK):II: A direct test and expansion of the sport commitment model with elite amateur sportsman". *Journal of Sport and Exercise psychology*, 5 : PP:377-400.
39. Sermons, A.D. (2004). "The effect of congruence of leadership behaviours on motivation, commitment, and satisfaction of college tennis players, dissertation of doctor philosophy". University of Illinois at Urbana.
40. Wylleman, P. (2000). "Interpersonal relationship sport : Uncharted territory in sport psychology research". *International Journal of Sport psychology*, 31; PP:555-572.
41. Yean, J.s. (2001). "Transformational leadership, organizational culture and organizational effectiveness in sport organizations". *Journal of Sport management*, 4; PP:20-31.
42. Young, Bradly W., & Nikola. (2010). "Examining social influences on the sport commitment of masters swimmers". *Journal of Psychology Sport and Exercise*, PP:1-8.
43. Yukel, G.A. (2002). "Leadership in organizations : (5th ed.)Upper saddle River, NJ: Prentice Hall.